

M.A. (Sem.-IV) Examination

508

Geography

April-2017

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સુચના: (1) બધા પ્રશ્નોનાં ગુણ સરખા છે અને બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
1. કુદરતી આપત્તિઓમાં સામાજિક સંગઠન ની ભૂમિકા વર્ણવો. 14
 - Or
 1. દુકાળનાં મુખ્ય સ્વરૂપો જણાવી, તેનાં લક્ષણો અને અસરોની સમજૂતી આપો. 14
 2. જ્વાળામુખીના મુખ્ય અંગો અને પ્રકાર જણાવી, જ્વાળામુખી ક્રિયાની પારીસ્થિતીકીય અસરો જણાવો 14
 - Or
 - 2.A ભૂકંપ જેવી આપત્તિ સામેની તૈયારી અને આપત્તિનો સામનો. 07
 - 2.B ભૂકંપની રચનાત્મક અસરો સમજાવો. 07
 3. ભૂસ્ખલન માટેના માનવીય કારણો જણાવી, આ પ્રકારની આપત્તિ સામે સંરક્ષનાત્મક પગલાઓ અને આયોજન સંદર્ભે નોંધ લખો. 14
 - Or
 - 3.A જમીન ધોવાણ ના પ્રકારો સમજાવો. 07
 - 3.B જમીન ધોવાણ ની અસરો સમજાવો. 07
 4. ક્ષારીકરણની વ્યાખ્યા આપી, ક્ષારીકરણ ની અસરો અને સંરક્ષણાત્મક પગલાઓ અંગે સમજૂતી આપો. 14
 - Or
 - 4.A ત્સુનામી અંગેનાં પગલાઓ અને વ્યવસ્થાપન સમજાવો. 07
 - 4.B વિશ્વનાં મુખ્ય પૂરગ્રસ્ત વિસ્તારો જણાવો. 07
 5. જોડકા જોડો. 14
<u>A</u>	<u>B</u>
(I) સક્રિય જ્વાળામુખી	(I) PH-4
(II) ક્ષારીય જમીન	(II) કોહ સુલ્તાન
(III) સુસુપ્ત જ્વાળામુખી	(III) PH-11
(IV) એસિડીક જમીન	(IV) વિસુવિયસ
(V) મૃત જ્વાળામુખી	(V) ભારે વરસાદ
(VI) પૂર	(VI) એટના
(VII) ત્સુનામી	(VII) દરિયાઈ ભૂકંપ

E115-2

Gujarat University
M.A. / M.Sc. Fourth Semester Examination 2017, Geography
GEO508: Geography of Natural Hazards and Management

[Time: 03:00 Hours]

[Max. Marks: 70]

Note: (1) All questions are compulsory and carry equal marks.

1.	Describe the role of social organization in case of Natural calamities.	14
Or		
1.	Describe the forms of Droughts and explain the characteristics and effects of drought.	14
2.	Describe the part and types of vulcanicity and explain about ecological impacts of vulcanicity.	14
Or		
2.A	Disaster preparedness and mitigation for earthquake.	07
2.B	Structural effect of earthquake.	07
3.	Describe the manmade causes for landslides and write a note about precaution steps and planning for these types of disaster.	14
Or		
3.A	Types of soil erosion.	07
3.B	Effects of soil erosion.	07
4.	The find salinization, explain the effect and precaution steps for salinization.	14
Or		
4.A	Precaution steps and management for Tsunami.	07
4.B	Main floods affected area in the world.	07
5.	Match the following.	14
	<u>A</u>	<u>B</u>
(I)	Active Volcanos	(I) PH – 4
(II)	Saline Soil	(II) Koh-sultan
(III)	Dormant Volcanos	(III) PH – 11
(IV)	Acidic Soil	(IV) Vesuvius
(V)	Extinct Volcanos	(V) Heavy rainfall
(VI)	Floods	(VI) Etna
(VII)	Tsunamis	(VII) Oceanic Earthquake

M.A. (Sem.-IV) Examination

507

Geography

April-2017

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) બધા પ્રશ્નોનાં ગુણ સરખા છે.

(૨) જરૂર હોય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ દોરવી.

૧. સંસાધનનો અર્થ આપી, સંસાધનનું વર્ગીકરણ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો અથવા (૧૪)

૧. અ. સંસાધનની પર્યાપ્તતા (૭)

બ. સંસાધનની અછત (૭)

૨. ખનીજ સંસાધનોનું વર્ગીકરણ આપી વિશ્વમાં ધાતુકીય ખનીજોનું વિતરણ યોગ્ય ઉદાહરણો સાથે સમજાવો (૧૪)

અથવા

૨. અ. વૈશ્વિક ક્ષેત્રે વન્ય સંસાધનની ઉપયોગિતા યોગ્ય ઉદાહરણો સાથે સમજાવો (૭)

બ. ભારતમાં આંતરિક જળસંસાધનનું વિતરણ સમજાવો (૭)

૩. સંસાધનનું સંરક્ષણ એટલે શું ? જળ સંરક્ષણની વર્તમાન પદ્ધતિઓ સમજાવો. (૧૪)

અથવા

૩. સંસાધનનાં સંરક્ષણ માટેનાં સિદ્ધાંતોની સમજૂતિ આપો (૧૪)

૪. જમીન અધઃપતનનો અર્થ આપી, તેના કારણો યોગ્ય ઉદાહરણ સાથે સમજાવો. (૧૪)

અથવા

૪. સંસાધનોનાં વિકાસ અને વ્યવસ્થાપનમાં રાષ્ટ્રીય નીતિની ભૂમિકા સમજાવો

પ્ર. (1)નીચેનામાંથી 'અ' વિભાગને 'બ' વિભાગ સાથે જોડો (૧૪)

અ

બ

૧ ખનીજ તેલ

૧ કાલાહાંડી

૨ મેંગેનીઝ

૨ બેલાડીલા

૩ બોક્સાઈટ

૩ બાલાઘાટ

૪. લોખંડ

૪ નાહરકટિયા

(૨) ભારતના પ.કિનારે આવેલા બંદરોનો ઉત્તર થી દક્ષિણ તરફનો સાચો ક્રમ નોંધો

૧. કંડલા - મુંબઈ, દહેજ, માર્મગોવા. કોચી

૨. કંડલા - કોચી, મુંબઈ, દહેજ, માર્મગોવા, .

૩. કંડલા - દહેજ, મુંબઈ, માર્મગોવા કોચી

૪. કંડલા - માર્મગોવા દહેજ, મુંબઈ, કોચી

(૩) ભારતનો કયો પ્રદેશ ખનીજોથી સમૃદ્ધ છે.

૧. ડેક્કન ટ્રેપ.

૨. છોટાનાગપુરનો ઉચ્ચપ્રદેશ

૩. વિધ્ય ક્ષેત્ર

૪. ઉ. ભારતનાં મેદાનો

PTO

1104 E073-2

GUJARAT UNIVERSITY
DEPARTMENT OF GEOGRAPHY
M.A./M.Sc. FOURTH SEMESTER, 2017

COURSE: 507 EA – GEOGRAPHY OF NATURAL RESOURCES AND MANAGEMENT

Note: All Questions are compulsory and carry equal marks.

1. Explain the meaning and classification of resources with suitable examples. (14)

OR

1. (A) Resource adequacy (07)

(B) Resource scarcity (07)

2. Explain the classification of minerals and distribution of Metallic minerals in the world with suitable. (14)

OR

2. (A) Explain the utility of forest resources based on international level with illustrations. (07)

2. (B) Explain the distribution of inland water in India. (07)

3. What is conservation? Explain the current techniques of water conservation (14)

OR

3. Discuss the principles of resource conservation (14)

4. Describe the meaning of mineral soil degradation and its causes with suitable examples. (14)

OR

4. Explain the role of national policy in development and management of resources (14)

5. (1) Match the section 'A' with the 'B' section (14)

A

B

(a) Petroleum

(i) Kalahandi

(b) manganese

(ii) Bilaspur

(c) Bauxites

(iii) Balaghat

(d) Iron.

(iv) Naharkatiya

(2) Note the true sequence of western coastal port from the north to south in India

{A} Kandala - Mumbai, Dahej, Marmgoa, Kochi

{B} Kandala - Kochi, Mumbai, Dahej, Marmgoa

{C} Kandala - Dahej, Mumbai, Marmgoa, Kochi

{D} Kandala - Marmgoa, Dahej, Mumbai, Kochi

(iii) Which region of India is rich in minerals

{A} The Deccan trap {B} The Chottanagpur plateau {C} The Vindya {D} The north Indian plain

(iv) Which state of India has highest forest cover area

{A} M.P. {B} Maharashtra {C} Arunachal Pradesh {D} U.P.

(v) Which of the following pair is not correct

{A} U.P. – Alluvial soil {B} Maharashtra – Black soil {C} Tamilnadu - laterite soil {D} Hariyana – Sand soil

(vi) Give the answer True or False

A. Resource geography is the branch of human geography

B. In Gujarat state the petroleum is found first at Mahesana district

C. The main source of surface water is only underground water

D. There is no resource, But it has to develop